14/09/2020

Православље у Норвешкој ,,пустари“

Отац Теодор и породица

Отац Теодор Сване, дипломирани студент Православне богословске академије Светог Владимира, коју је завршио 2015. године, први је парохијски свештеник парохије Благовештења Пресвете Богородице (Западноевропска Архиепископија православних парохија руске традиције, Московска патријаршија) у Бергену, Норвешка. У Норвешкој, где је лутеранство државна Црква и људи се изјашњавају као лутерани у куртулорошком смислу, тешко је преобраттити се у другу веру. Али у недавном интервјуу о. Теодор објашњава да су Норвежани гладни дубљег хришћанства и древне Цркве. Такође говори о изазовима и благодетима оснивања мисионарске парохије у „земљи Викинга“. Његова матушка Ана, културуролошки антрополог, предаје на локалном универзитету. Имају двоје деце, Симона (10) и Филипа (5).

Реците нам нешто о Вашој мисионарској парохији

Отац Теодор: Од нашег повратка из Калифорније и САД 2017. године био сам први парохијски свештеник мисионарске парохије у Бергену у Норвешкој. Наша мисија је међународна, али наш литургијски језик је норвешки. Хвала Богу што већ имамо много националних православних парохија у Норвешкој.

Међутим, верујем да је веома важно да оснивамо и парохије у којима се говори норвешки језик. Многи Норвежани жуде за дубљим хришћанством и трагају за древном Црквом. Мисионарска делатност је неисцрпно дело, а прошле су три изазовне, али и корисне године. Хвала Богу што смо се могли финансирати захваљујући мом послу морнаричког свештеника у Норвешким оружаним снагама.

Тренутно изнајмљујемо парохијску салу од Лутеранске Цркве. Имамо вечерњу Литургију сваког викенда и Литургију недељом, а недељом поподне све то враћамо у старо стање. На празнике који падају радним данима често служимо са румунским или руским паросима овде у Бергену. Важно ми је да имам добре односе са осталим православним парохијама, а моја сабраћа свештеници у граду јесу моји добри пријатељи и присталице. Ми смо у истој Цркви, уједињени у Христу, али истовремено различитих култура и језика.

Каква је историја Православља у Норвешкој?

Отац Теодор: Православна Црква у Норвешкој има дуге корене. Норвешка је крштена пре Великог раскола, и сви Норвежани су били православни, јер су источни и западни део Цркве били једно у то време. Већина мисионара је долазила из Западне Европе, али је и значајна струја допирала са Истока. На пример, владари Норвешке били су у сродству са руским владарима у Новгороду и Кијеву. Многе владајуће класе имале су везе на Истоку. Неки од краљева који су Норвешкој давали хришћанске законе, провели су значајно време у Русији. Један од њих је чак добио надимак „Рус“.

Бог може делати преко било кога, а иронично је да су Викинзи, познати по свом дивљању и паганизму, донели хришћанство у Норвешку. Док су пустошили и пљачкали, али и трговали и путовали по средњовековном свету, наишли су на хришћанство. Многи од њих су постали хришћани и вратили хришћанство на наше обале. После Великог раскола, који се дешава на крају викиншке ере, Православље је полако нестајало док је Норвешка потпала под власт новонастале моћне папске Латинске Цркве.

Православље се касније поново појавило на северу Норвешке у време Реформације, јер се Норвешка граничи са Финском и Русијом. Приче овде приспелих руских мисионара подсећају на живот светог Германа Аљаског. Свети Трифун је био руски светац који је дошао у Норвешку. Норвешка такође има три православна свеца који су живели у доба Викинга: Светог Сунива, Светог Олафа и Светог Халварда.

Да ли је тешко преобратити се у Норвешкој у културолошком смислу?

Отац Теодор: У Европи су религија, етничка припадност и култура међусобно тесније повезане него у САД. Религија скандинавских земаља имала је, и још има, врло блиске везе са државом и културом. Године 1537. декретом су сви Норвежани по закону постали лутерани и свако ко се томе супротставио и држао се старих веровања, био би протеран из земље.

Краљевску власт је заменила папска власт. Религија, нација и националност су се стопили. До данас званично име Лутеранске националне Цркве је „Норвешка Црква“. Историјски гледано, Скандинавци су били врло хомогени, етнички и верски гледано, а у Норвешкој смо добили пуну верску слободу тек 1960-их.

Из тог разлога Норвежанин често осећа да мора да се одрекне своје националности ако се придружи Православној Цркви. Ово је парадокс, с обзиром на то да нам је Православна Црква географски најближа хришћанска Црква, јер се граничимо са Русијом и Финском.

Како је данас са Вашом парохијом?

Отац Теодор: Заједница је основана раних 90-их. Ја сам први аутохотни свештеник у мисионарској Цркви и до сада ми је главно тежиште одржавање богослужења на недељном нивоу. Растемо полако као што бисте очекивали за малу мисионарску Цркву, али примићемо оглашене у Цркву ове јесени, а још неколико ће их следствено доћи. Обично недељом, пре Ковида, имали бисмо између двадесет и двадесет и петоро људи који учествују у богослужењу.

Наша мисија је међународна, подразумева пастирски рад са људима из целог света. Имамо Јапанце, Румуне, Русе, Украјинце, Бугаре и људе са Блиског истока. Међутим, кључни су норвешки обраћеници, и то је сјајно. Постоји опасност да постанемо само парохија обраћеника, тако да сам веома захвалан на прападницима свих других народа које нам Бог шаље. Људи из православних земаља мање су ,,тврдоглави“ од обраћеника из западних протестантских земаља. Они су нам потребни, јер Православље имају у целом свом бићу, а не само у глави. Молим се да нам Бог пошаље још одушевљених православних верника узрадованих због оснивања парохије норвешког говорног подручја.

Како сте постали православан?

Отац Теодор: У Православну Цркву сам ушао док сам ванредно студирао богословље и радио као грађевински инжењер. Моји родитељи су били хришћани који су ме традиционално васпитавали у норвешког хришћанина. Међутим, од раних двадесетих година, привукла ме је Православна Црква и био сам повезан са њом на даљину, углавном путем књига (то је било пре него што смо добили интернет). Али у тој етапи то заправо нисам сматрао неком могућношћу, јер, као и Норвежани уопште, верујем да је Православље културни израз хришћанства и самим тим нешто за људе из Источне Европе и Блиског истока, али не и за мене. Међутим, када смо живели годину дана на Тајланду, када је моја супруга 2005. године извршила теренско истраживање за магистарски рад, схватио сам да морам радити на свом односу са Православном Црквом. И чим смо се вратили у Европу, отишли смо на поклоничко путовање у Свету земљу и Сирију, и од тог тренутка више није било повратка. Био сам потпуно предан томе и осећао сам да ћу, ако не постанем православан, утихнути и умрети.

Међутим, тај процес је потрајао неколико година, јер је за мене и моју супругу било важно да то урадимо заједно. Веома сам захвалан што смо одвојили време за то.

У то време православна заједница у Бергену била је врло мала и није било ниједног свештеника. Свештеник би долазио једном месечно да богослужи суботом, а ми бисмо се окупљали недељом да бисмо између његових долазака читали Изобразитељну. У младости нисам ни сањао да постанем свештеник, али ми се та мисао појавила у срцу делимично и зато што сам осетио потребу за свештеником.

Преселили смо се у Америку, јер смо схватили да морамо да уђемо у православну заједницу. Можете да читате књиге о Православној Цркви, али пропустићете оно основно, јер је вера нешто што ми у заједници испобедамо као Тело Христово.

Започели сте мисионарење…

Отац Теодор: Да, никада нисам мислио да ћемо започети овако рано, али неко ми је пришао одмах после Божића и желео је да нам да 20.000 долара ако оснујемо фонд. Изазов је наћи место за богослужења. Наша жеља је да милошћу Божјом успоставимо одрживу норвешку заједницу. Имати своје место за богослужење је веома важно за постизања тог циља. Мој дугорочни

сан је изградња православне цркве надахнуте нашим древним норвешким грађевинским обележјима. Или дрвена црквица или можда спој руске / византијске и норвешке камене црквене традиције.

Какво је стање Православља у Норвешкој?

Отац Теодор: Више од десет година Православље се од других вероисповести највише шири у Норвешкој. Наш број расте и захваљујући имиграцији углавном из Источне Европе, али и Норвежани проналазе тај пут. Заостајемо у инфраструктури, свештенству, хоровођама итд.

Наша парохија припада Западновропској Архиепископији православних парохија руске традиције, која је епархија са дугом историјом у Западној Европи, а такође има блиске везе са Православном Црквом у Америци. Последњих неколико година биле су велики изазов за нашу епархију, али сада смо веома захвални што смо се поново сјединили са Руском Црквом којој историјски припадамо. Нестрпљив сам и радујем се што ћу овде започети посао који нам је Бог поверио.

Реците ми нешто о томе како сте проводили време у Богословској академији.

Отац Теодор: Било нам је сјајно на Академији Светог Владимира. Наших пет година у САД, почев од Академије, а потом помоћника свештеника у Калифорнији, биле су пет најбољих година нашег живота. Не могу довољно нагласити колико је важна формација у академској заједници. Не можете да усвојите православни морал и начин живота читањем, морате да живите и вежбате га у заједници. Детињство које смо могли пружити својој деци било је испуњено са толико радости и пуно пријатеља у богословском интернату. Да могу да нађем изговор да се вратим и живим тамо, то бих учинио! Али знам да нас је Бог позвао да будемо ту где јесмо, иако се понекад чини као „пустара“ у поређењу са ситуацијом у САД. Због тога што волимо Академију, била нам је тако велика радост и част угостити о. Чада Хатфилда овде у децембру док нам је држао предавања и надахњивао нас да будемо Црква послана сопственом народу. Невероватно сам захвалан на нашем дружењу у САД и на везама и пријатељима које смо тамо стекли. Увек нам је драго да посетиоце и пријатеље примимо у земљи Викинга.

mitropolija.com